

XXғ басында Қазақстандағы саяси өмір. Патша билігінің құлдырауы

20ғ басында Қазақ даласында көптеген саяси өзгерістер жүрген. Дәл осы уақытта ұлт зиялылары қалыптасып, Ресей Империясының билігіне араласуға бел бұрған. Осындай өзгерістердің енуіне бірден бір жағдай берген себеп ол 1905-1907ж болған – **бірінші орыс буржуазиялық демократиялық революциясы**.

Бұл революцияның себебі, халық бұқарасының әлеуметтік және экономикалық тұрғыдан қатты күйреуі. Мысалы 20ғ басында, қарапайым жұмысшылар күніне – 12-14 сағат жұмыс істеді, ал алатын жалақылары тым төмен болған.

Ресей Империясының астанасы – *Санкт-Петербург* қаласында, ірі шеру өтіп, нәтижесінде орыс армиясы патша алаңында жиналған – 3 мыңға жуық көтерілісшіге оқ жаудырды өлтірген. Бұл қайғылы оқиға тарихта – **Қанды жексенбі** деген атпен қалды. Осыған байланысты қазақтың тұңғыш этнограф ғалымы – *Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы* – **Қанды жексенбі** деген өлең жазған.

Қазақ даласындағы көтеріліс ошақтары:

1904 жыл – *Зайсан уезіндегі Надеждинск* кен қазу жұмысшыларының ереуілі.

1905 жыл, 15 қараша – *Қарқаралы* қаласындағы жұмысшылар мен шаруалардың бой көтеруі.

1905 жыл, 16-28 қараша – *Семей* қаласындағы пошта-телеграф қызметкерлерінің ереуілі.

1905 жыл, желтоқсан – *Қарағандыдағы* таскөмір кенші жұмысшыларының ереуілі.

1905-1907 жылдар – *Успен кенішіндегі* қазақ-орыс еңбекшілерінің интернационалдық бой көтеруі. Ереуілді – **Капиталға қарсы орыс-қырғыз одағы ұйымдастырды**, жетекшілері – **Байшағаров және Топорнин**.

1906 жыл – *Семейдегі* жұмысшылардың жаппай ереуілі.

1907 жыл – *Петропавлдағы* наразылық митингілері.

Осы көтеріліс кезінде, қазақ интеллигенциясы саяси күш жинап – **Мемлекеттік Думаға** депутат болып сайлана бастаған. Оның алғышактарының бірі – 1905 жылғы *Қарқара* қаласында қабылданған *петиция*.

Бұл петицияны дайындауға – *Әлихан Бөкейханұлы, Жақып Ақпайұлы, Ахмет Байтұрсынұлы, Міржақып Дулатұлы* сияқты ұлт зиялылары белсенді қатысқан. *Қарқара петициясының* негізгі мәні: қазақтардың **Ресей мемлекеттік Думасына** депутат болып сайланып, ел билеу ісіне араласуы. Нәтижесінде **Ресей** патшасы – **II Николай** петицияны қабылдады.

Мемлекеттік думаға сайланған қазақтар:

Жетісудан – **Мұхаметжан Тынышбайұлы**, қазақтың тұңғыш инженері.

Ақмоладан – **Шаймерден Қосшығұлұлы**, өлкедегі мұсылман дінінің мүддесін қорғаушы.

Оралдан – **Бақытжан Қаратайұлы**.

Торғайдан – **Ахмет Бірімжанұлы**, аграрлық мәселелер бойынша қазақтардың мүддесін қорғаған.

Семейден – **Темірғали Нұрекенұлы**.

1906 жылы *Ресей министрлер кеңесінің* төрағасы – **Столыпин**, революцияны тұншықтыру мақсатымен мемлекеттің Азиялық бөлігіне жаппай қоныс аударту туралы шешім қабылдайды. Оны **Столыпиннің аграрлық реформасы** деп атаймыз. Аграрлық реформаның нәтижесі бойынша 1893 пен 1905 жылдардың аралығында қазақтардан – 4 млн. десятина, 1906-1912 жылдары – 17 млн. десятина, 1917 жылға қарай – 45 млн. десятина жер тартып алынды. Қоныс аударушылар көбінесе – *Қостанай, Ақмола уездеріне және Тобыл губерниясына* көшірілді.

1914 жылы Бірінші Дүниежүзілік соғыс басталған. **Антантаның** құрамындағы – *Ресей Империясы, Үштік Одақ* елдеріне қарсы соғысты. Ал *Қазақ* даласы және *Орта Азия* шикізат көзіне айналып, майдан қажеттілігі үшін – *мақта, ет, жылқы, түйе, астық және шаруашылық өнімдерін* жіберіп тұрды.

1916 жылы, 25 маусымда орыс патшасы – **II Николай** Түркістан даласынан – 19 дан 43 жасқа дейінгі адамдарды *тыл жұмыстарына* алу туралы шешім қабылдайды. Нәтижесінде – қазақ шаруалары империализм және отаршылдыққа қарсы – **ұлт-азаттық** көтерілісті бастады.

Көтерілістің негізгі аудандары:

Түркістан генерал-губерниясы. 1916 жылы 23 тамызда *Түркістан генерал-губернаторы* – **Куропаткин** «құпия бұйрық» шығарды. Ол бұйрық бойынша бай қазақтардың балалары – тыл жұмыстарынан босатылды. Бұл оқиға қарапайым халықтың наразылығын тудырып көтеріліске шығуға бірден-бір себеп болған. Түркістан өлкесінде көтеріліске қатысқан үшін 347 адам атылып, 168 адам жер аударған.

Жетісу облысы. Бұл өңірдің көтеріліс басшылары – **Бекболат Әшекейұлы** мен **Жәмеңке Мәмбетұлы**. Жетісу көтерілісшілері қырғыз-ұйғыр шаруаларымен күш біріктіріп – *Тоқмақ, Қарқара, Верный, Лепсі* аудандарында әскери-губернатор – **Фольбаум** бастаған патша әскерлерімен күрес жүргізді. Бұл оқиғалар кезінде көтерісшілер жағында орыс кәсіпкерінің қызы – **София Вербицкая** ерекше көзге түскен. Көтеріліс нәтижесінде 238 мың адам Қытайға ауып кетуге мәжбүр болды. Ал **Бекболат Әшекейұлы** жаза лауызы отрядтарының қолына түсіп, *Боралдайда* – дарға асылса, **Жәмеңке Мәмбетұлы** абақтыда 12 серігімен азапталып өлтірілген.

Торғай облысы. Көтеріліс басшылары – **Әбдіғафар Жанбосынұлы** және оның сардарбегі – **Амангельді Иманов**. Бұл өңірдегі көтеріліс бір орталыққа бағындырылған және тәртіпке келтірілген жүйесімен ерекшеленеді. Амангельді бастаған 15 мың көтерілісші – *Дозғал-Үрпек, Батпаққара, Аққұм* жерлерінде шайқасты және **Торғай** қаласын қоршаған. Көтерісшілерінің көбіне

орыс шаруасы – *Николай Кротов* соғыс шеберлігіне үйретіп, өзі де шайқастардың бірінде қаза тапқан. Бұл өңірдегі көтерілістің нәтижесі бойынша 3 мың ға жуық адам жазаланды.

Көтеріліс көздеген мақсаттарына жетпей, *Дала және Түркістан* өлкесінен – 500 мыңға жуық адам тыл жұмыстарына әкетілді. 1917ж Ресей Империясы ішкі талас тартыстың нәтижесінде *Бірінші Дүниежүзілік соғыстан* жеңіліспен шығады. Ал тыл жұмысынан қайтарылған азаматтар, өз одақтарын құрған. Олар:

Верный қаласында – **Қара жұмысшылар одағы**

Петропавл қаласында – **Жас арбакештер** және **Талап** ұйымдары

Сергиополь қаласында – **Солдаттардың орыс-мұсылман ұйымы**

Әулиеата мен *Мерке* қалаларында – **Қазақ жастарының революцияшыл одағы**, жетекшісі – **Тұрар Рысқұлов**.

Омбы қаласында – **Жас азамат** және **Оқушы жастардың демократиялық одағы**

Ақмола қаласында – **Жас қазақ ұйымы**, жетекшісі – **Сәкен Сейфуллин**.

Спасск қаласында – **Жасжүрек одағы**

1916 жылғы **ұлт-азаттық көтеріліс** Қазақ даласында басталып, Ресейдің басқа өңірлерінде де жалғасын тапқан. Соны ұтымды пайдаланған – **большевиктер** 1917 жылы 27 ақпанда – **монархиялық билікті** құлату мақсатымен **буржуазиялық-демократиялық революция** ұйымдастырады. Нәтижесінде – монархия құлап, **Уақытша үкімет** билікке келген.

Осы оқиғалар кезінде қазақ даласында бірнеше саяси белсенді партия пайда болды. Олар:

Шура-ислами – 1917 жылы 17 наурызда Ташкент қаласында құрылды. Оны құруға – **Мұстафа Шоқай**, **Ахметжан Темірбекұлы**, **Мұхаметжан Тынышбайұлы**, **Әбдірахит Қари** сынды тұлғалар белсенді қатысқан. 1917 жылдың қарашасында олар – **Түркістан автономиясын** құрады. Орталығы – **Қоқан** қаласы. Тұңғыш министрі – **Мұхаметжан Тынышбайұлы**, кейін оны **Мұстафа Шоқай** алмастырады. 1918 жылдың ақпан айында Кеңестер билікке келе бастаған кезде **Түркістан автономиясы** өмір сүруін тоқтатты.

Алаш партиясы – 1917 жылы шілдеде Орынбор қаласында құрылды. Кейін орталығы болып – Семей қаласы жарияланды. Бұл партияның бас-жетекшісі – **Әлихан Бөкейханұлы**. Партияның ұстанған бағыты – **либерал-демократтық** болған. Алашорданың құрамында сол уақыттағы қазақ интеллигенциясы толықтай мүше болды. Партия автономиялық мәртебеге қол жеткізді. Бірақ Кеңестер билікке келгеннен кейін 1920 жылдың 9-шы наурызында Алашорда үкіметі таратылады.

Үш жүз партиясы – 1917 жылы Омбы қаласында құрылды. Жетекшілері – **Мұқан Әйтпенұлы**, **Көлбай Тоғысұлы**, және **Қабенұлы**. Бұл партия **большевиктердің** сенімді одақтасы болып, Алаш партиясына оппозиция құрған.

Сонымен қатар қазақ даласында – **Эсер** және **Кадет** партиялары саяси белсенді болған.

1917 жылы – Қазан айында **Уақытша үкімет** пен **Ленин** бастаған **большевиктердің** арасында жанжал туып, революцияға алып келеді. Нәтижесінде билікке – Кеңестер келді. Мемлекет екі саяси топқа бөлініп кетті. Біреулері – **большевиктер** яғни **қызылдар**, екіншілері – **меньшевиктер** яғни **ақтар**. Большевиктер – **буржуазияға** қарсы болса, меньшевиктер керісінше – буржуазиямен бірігіп елді басқарғысы келген.

Бұл бақталастық – **азамат соғысына** алып келді. Қазақ жеріндегі **азамат соғысы** – 1918-1920ж аралығында болса, Ресейдің қалған бөліктерінде 1922ж дейін созылды.

Азамат соғысы жылдары, біздің жерімізде тұңғыш кеңестік мемлекет пайда болды. Ол 1918ж сәуірінде құрылған – **Түркістан Автономиялық Социалистік Республикасы**. Астанасы – **Ташкент** қаласы болған. Мемлекеттің аумағына **Орта Азия** және **Қазақстанның оңтүстігі** кірді.

1918ж **Алаш** партиясы меньшевиктерді қолдап, ақ ғвардия әскерінің басшысы – атаман **Дутовпен** одақ құрып, Орынбор қаласын басып алуға қатысқан. Осы жылы Қазақстанның солтүстігінде, меньшевиктердің басшысы – адмирал **Колчак** басқарған – **Сібір Үкіметі** билікке келді.

Қазақ даласында **азамат соғысы** 2 жылға созылып, **қызылдардың** жеңісімен аяқталды. Біртіндеп Қазақстан қалаларында большевиктердің үкіметі орнаған. Мысалы:

Перовск (Қызылорда) қаласында – 1917 жылдың қазанында

Бөкей ордасы – 1917 жылдың желтоқсанында

Қостанай, Павлодар, Орал қалаларында – 1918 жылдың қаңтарында

Семей қаласында – 1918 жылдың ақпанында

Жетісуда – 1918 жылдың наурызында

Верный қаласында – 1918 жылы, наурыздың 2 не 3 не қараған түні кеңес үкіметі орнады.

Кеңестер билікке келгеннен кейін, 1919жылы Қазақ жерін басқару мақсатымен – **Қазақ Революциялық Комитеті** құрылды. Оның жетекшісі болып – **Станислав Пестковский** сайланған. Ал – **Ахмет Байтұрсынұлы**, **Бақытжан Қаратайұлы** және **Әліби Жангельдин** **КазРевКомның** белсенді мүшелері болды. **КазРевКом** 15 ай бойы жұмысын атқарып, 1920 жылы таратылады. Оның орнына 1920жылдың қазан айында – **Қазақ Автономиялық Кеңес Социалистік Республикасы** құрылды.

Қазақ АКСРінің Орталық Атқару комитетінің тұңғыш төрағасы болып – **Сейітқали Мендешев** сайланса, **Халық Комиссарлар кеңесінің** төрағасы болып – **Виктор Алексеевич Радус-Зенькович** сайланған.

Қазақ АКСРінің астаналары:

1920-1924ж аралығында – **Орынбор** қаласы

1924-1929ж аралығында – **Қызылорда** қаласы

1929-1997ж аралығында – **Алматы** қаласы болды.

Мемлекетіміздің атының өзгертілуі:

1920-1925ж аралығында – Қырғыз АКСРі деп аталдық. Себебі сол уақытқа дейін орыс үкіметі қазақ халқын қырғыз деп атап келген. 1925ж – **Бөкейханұлы мен Байтұрсынұлының** бастауымен – Қазақ деген атауды ресми түрде қайтардық.

1925-1936ж аралығында – Қазақ АКСРі деп аталды. Ал 1936ж КСРОның конституциясы өзгеріп, автономиялықтан дәрежеден құтыламыз. Нәтижесінде КСРОның құрамындағы толық Республикаға айналдық.

1936-1991ж аралығында – Қазақ КСРі деген атпен тарихта қалдық.

Ал Кеңес Социалистік Республикалар Одағы 1922-1991ж аралығында өмір сүрді.

Сұрақ – жауап

(XX ғасырдың басындағы Қазақстан)

1. XX ғасырдың басындағы патша үкіметінің шығыс аудандардағы ірі экономикалық шарасы: **Орынбор-Ташкент теміржолының салынуы.**
2. XX ғасырдың басында Ресей әкімшілігі орта Азияны экономикалық орталықпен байланыстыру мақсатында салған ұзындығы 1656 шақырым шойын жол: **Орынбор-Ташкент**
3. XX ғ. басында Орынбор-Ташкент шойын жолына жұмысқа тартылғандардың саны: **30-40 мыңға жуық**
4. XX ғасырдың басында Қазақстан тұрғындарының 90 % -тен астамы тұрып жатты: **Ауылдық жерлерде**
5. XX ғасырдың басында I десятина егістік жері бар: **Батырақ**
6. XX ғасырдың басында 4 десятинаға дейін егістік жері бар: **Өте кедей шаруа**
7. XX ғасырдың басында 5-8 десятинаға дейін егістік жері бар: **кедей**
8. XX ғасырдың басында 10 десятинаға дейін егістік жері бар: **Шамалы орта шаруа**
9. XX ғасырдың басында 15 десятинаға дейін егістік жері бар топ: **Ауқатты орта шаруа**
10. XX ғасырдың басында 15 десятинадан асатын егістік жері бар топ: **қулақ**
11. 1902 жылы тұңғыш маркстік құпия ұйым құрылды: **Орынборда**
12. Орынборда тұңғыш маркстік құпия ұйым құрылды: **1902 жылы**
13. 1905-1907 жылдары Ресейде болған басты оқиға: **Бірінші орыс буржуазиялық-демократиялық революциясы**
14. 1905-1906 жылдары Қазақстанда жұмысшылар толқуының болуына әсер еткен оқиға: **Бірінші орыс революциясы**
15. Отарлық ұлт аудандарының «Сілкініп оянуына» негіз болған «Қанды жексенбі» болған жыл: **1905 жылы**
16. «Қанды жексенбі» деген өлеңнің авторы: **Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы**
17. Мәшһүр Жүсіп Көпейұлының өлеңі: **«Қанды жексенбі»**
18. XX ғасырдың басында патша үкімстіне қарсы күресте қазақтардың саяси белсенділігінің күшеюіне әсер еткен оқиға: **1905-1907 жж. революция кезіндегі қозғалыстар**
19. XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы патша үкіметінің ұлттық езуімен қанау саясатына қарсылықтан басталуы үшін алғышарттарды қалыптастырған оқиға: **1905-1907 жылдардағы революциялық оқиғалар.**
20. 1905 жылы қазақ ұлттық партиясын құру жөніндегі шешімдер қабылдауға тиіс болған қала: **Орал.**
21. 1905 жылы желтоқсанда Оралда өткен бес облыстың өкілдері бас қосқан съезде қабылданған шешім: **Қазақ конституциялық-демократиялық партиясын құру**
22. 1906 жылы Семейде өткен ресейлік кадеттердің съезінде мақұлданып, қабылданды: **«Народная свобода» партиясының бағдарламасы**
23. 1905 жылы Қарқара петициясын дайындауға белсене қатысқан саяси қайраткерлер: **Ә.Бөкейханов, Ж.Ақбаев, А.Байтұрсынов**
24. 1905 жылы Қарқаралыда өткен халықтың бірлігін қуаттайтын саяси жиынға белсене қатысқан: **М.Дулатов**
25. 1905 жылы М.Дулатұлы қазақтың зиялылары белсене қатысқан саяси шеру өткен қала: **Қарқаралы**
26. 1905 жылы 17 қазандағы патша манифесіне қазақтың ұлттық-демократиялық зиялы қауым өкілдерінің көзқарасы: **Әшкереледі**
27. 1905 жылы қазан айының 17-де жарияланған патша манифесін әшкереледі: **Алаш қозғалысының өкілдері**
28. Ә.Бөкейхановтың ұлттық мүддені қорғаудағы күресі басталды: **1905-1907 жылғы революция кезінде**
29. 1905 жылы 16-28 қарашада Семей қаласында өткен ереуіл: **пошта-телеграф қызметкерлерінің ереуілі**
30. 1905 жылы Семей облысы губернаторының Қарқаралыдан әскери күш шақыртуына себеп болған оқиға: **пошта-телеграф қызметкерлерінің ереуілі**
31. 1904 жылы Надеждинск кен қазу жұмысшыларының ереуілі өткен уезд: **Зайсан**
32. Қарқаралы қаласында жұмысшылар мен шаруалардың және енді қалыптасып келе жатқан қазақ зиялылары өкілдерінің саяси шеруі өткен мерзім: **1905 жылы 15 қараша**

33. 1905 жылы жергілікті әкімшілік билікке қарсы шаруалардың бой көрсетуі болған облыс: **Семей**
34. Ресейдегі 1905-1907 жылғы революция кезінде жергілікті әкімшілік билікке қарсы шаруалар қозғалысы болған облыстар: **Орал, Торғай, Семей**
35. 1905 жылы жазда аграрлық толқулар болған облыстар: **Семей, Ақмола, Торғай, Орал**
36. 1905-1907 жылғы революциялық оқиғалардың ішіндегі ең ірі ереуіл: **Ақмола облысындағы Успен (Нілді) кенішіндегі оқиға**
37. 1905 жылы желтоқсанда ереуілге шыққан таскөмір кенішінің жұмысшылары: **Қарағанды**
38. 1905-1907 жылдардағы қазақ-орыс еңбекшілерінің интернационалдық бой көрсетуі болған жер: **Успен кеніші**
39. 1905 жылы Успен кенішінде өткен ереуілге басшылық еткен ұйым: **«Капиталға қарсы орыс-қырғыз одағы»**
40. Успенск кенішінде құрылған жұмысшылардың «Капиталға қарсы орыс-қырғыз одағының басшылары: **Л.Байшағыров, П.Топорнин**
41. Қойған талаптарын ішінара қанағаттандыруға қол жеткізген 1905 жылғы ереуіл өткен кеніш: **Успен (Нілді) кеніші**
42. 1906 жылы жұмысшылардың жаппай ереуілі өткен өңір: **Семей**
43. Семей қаласында жұмысшылардың жаппай ереуілі өткен жыл: **1906 ж.**
44. 1907 жылы маусымда наразылық митингілер өткен қала: **Петропавл**
45. XX ғ.басында петициялық қозғалыстың нәтижесі: **Қазақтар мемлекеттік Думаға сайланды**
46. Түземдік халық арасынан Патшалық Ресейдің Думасына мүше болған қазақтар: **Ш.Қосшығұлов, А.Бірімжанов, М.Тынышпайұлы**
47. Ә. Бөкейханов және А.Бірімжанов: **Бірінші Мемлекеттік Дума депутаттары**
48. I Мемлекеттік Думада аграрлық мәселелер бойынша қазақтардың мүддесін қорғаған депутаттар: **А.Бірімжанов, А.Қалменов**
49. I Мемлекеттік Думаның құрамына қазақ облыстарынан сайланған депутаттар: **Ә.Бөкейханов, А.Бірімжанов, А.Қалменов**
50. II Мемлекеттік Думаның құрамына қазақ облыстарынан сайланған депутаттар: **Б.Қаратаев, М.Тынышбаев, Б.Құлманов, Т.Нүрекенов**
51. Патша үкіметінің сайлау заңына сәйкес «Түземдік» халық арасынан екінші мемлекеттік Думаға Жетісудан сайланған: **М.Тынышпайұлы**
52. II Мемлекеттік Думаға М.Тынышпайұлы сайланған өңір: **Жетісу облысы**
53. Патша үкіметінің сайлау заңына сәйкес «Түземдік» халық қарасында екінші мемлекеттік Думаға Ақмола облысынан сайланған: **Ш.Қосшығұлы**
54. Өлкедегі мұсылмандық мүддесін қорғаушы, 1906 жылғы Мемлекеттік думаның депутаты: **Ш.Қосшығұлов.**
55. II Мемлекеттік Думаға Ш.Қосшығұлы сайланған өңір: **Ақмола облысы**
56. I және II Мемлекеттік Думаға сайланған депутат: **Ш.Қосшығұлов**
57. 1907 жылы екінші Мемлекеттік Думаға сайланған қазақ депутаттары болған партия: **Кадет**
58. Патша үкіметінің сайлау заңына сәйкес «Түземдік» халық арасынан екінші мемлекеттік Думаға Оралдан сайланған: **Б.Қаратаев**
59. II Мемлекеттік Думаға Б.Қаратаев сайланған өңір: **Орал облысы**
60. 1907 ж. Орал облысынан II Мемлекеттік Думаға сайланған қоныс аударудың қазақтардың шаруашылығына кері әсерін баяндаған қайраткер: **Б.Қаратаев**
61. II Мемлекеттік Думаға А.Бірімжанұлы сайланған өңір: **Торғай облысы**
62. Патша үкіметінің сайлау заңына сәйкес «Түземдік» халық арасынан екінші мемлекеттік Думаға Семейден сайланған: **Т.Нүрекенов**
63. Ресейдің II Мемлекеттік Думасының құрамына Семейден сайланған: **Т.Нүрекенов**
64. 1903 жылы Санкт-Петербург университетінің заң факультетін алтын медальмен бітірген қазақ халқынан шыққан тұңғыш құқық магистрі: **Ж.Ақбаев**
65. Ресей Министрлер кеңесінің төрағасы П.А.Столыпин шаруаларды Ресейдің азиялық бөлігіне жаппай қоныс аударту туралы шешім қабылдады: **1906 жылы**
66. 1906 жылғы қабылданған реформаның сипаты: **аграрлық**
67. 1910 жылғы Столыпин реформасының мақсаты: **революцияны тұншықтыру**
68. Революцияны тұншықтыруға бағытталған 1906, 1910 жж. қабылданған аграрлық саясат: **Столыпин реформасы**
69. 1893-1905 жылдар арасында қазақтардан тартып алынған жер көлемі: **4 млн. десятина**
70. 1906-1912 жылдарда патша үкіметі қазақтардан тартып алған жер көлемі: **17 млн десятина**
71. Столыпиннің реформасы бойынша қазақтардан тартып алынған жер көлемі: **17 млн. десятина**
72. 1917 жылға қарай қазақтардан тартып алынған жер көлемі: **45 млн. десятина**
73. XX ғасырдың басында қоныстану қоры айналысты: **Қазақтардың жерін тартып алумен**
74. Қоныс аударып келген шаруалар қорына: **Ақмола уезінен тартып алынған жер көлемі 73%, Қостанай уезінде 54%**
75. Қазақстанмен көршілес Томск және Тобыл губернияларының аумағында билет бойынша тұрып жатқан қазақтар саны: **50 мыңға жуық**

76. Жетісу облысының әскери губернаторы уезд бастықтарына қоныс аударушы шаруалардан сенімді қарулы отряд құруды міндеттеді: **1914 жылы 9 қазан**
77. Бәсекелес әскери-саяси блоктар - Үштік одақ пен Антанта тартысы әкеліп соқтырды: **Бірінші дүниежүзілік соғысқа**
78. 1914-1918 жылдардағы Ресей үшін Қазақстанның шикізат көзі ретіндегі рөлі осы оқиғаға байланысты күшейді: **Бірінші дүниежүзілік соғыс**
79. Бірінші дүниежүзілік соғыс болған жылдар: **1914-1918 жж.**
80. 1914-1916 жылдары Түркістан өлкесінен майдан қажеттілігі үшін жиналып алынды: **Мақта, ет, жылқы, түйе**
81. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдары жергілікті халықтар жұмыс күші ретінде атқаруға тиіс болды: **жер жырту, егін егу, астық жинау**
82. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдары қазақтардан майдан қажеттілігі үшін жиналып алынды: **жылқы, киіз үй, ауыл шаруашылығы өнімдері**
83. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдары Қазақстанға әскери тұтқындардың алғашқы топтары әкеліне бастады: **1914ж тамыздан бастап**
84. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдары Қазақстанға әкелінген әскери тұтқындардың арасында негізінен басым болды: **Славян тектестер**
85. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында Қазақстан жеріне әкелінген тұтқындар: **Австрия-Венгрия тұтқындары**
86. XX ғасырдың басында Қазақстанда өнеркәсіптің жақсы дамыған түрі: **кен өндірісі**
87. XX ғасырдың басында өндіріс орындарындағы жұмыс мерзімінің ұзақтығы: **12-14 сағат**
88. XX ғасырдың басында өндіріс орындарында жасөспірімдерге күніне төленетін еңбек ақысы: **20 тиын**
89. XX ғ. 20 ж.түсті металлургияның негізгі ауданы: **Кенді Алтай**
90. Бір немесе бірнеше елдің басқа бір елдің ішкі істеріне зорлықпен қол сұғуы: **интервенция**

(1916 жылғы Ұлт-азаттық көтеріліс)

1. 1914-1918 жылдардағы Ресей үшін Қазақстанның шикізат көзі ретіндегі рөлі осы оқиғаға байланысты күшейді: **Бірінші дүниежүзілік соғыс.**
2. Бәсекелес әскери-саяси блоктар - Үштік одақ пен Антанта тартысы әкеліп соқтырды: **Бірінші дүниежүзілік соғысқа.**
3. Бірінші дүниежүзілік соғысқа қанша мемлекет қатысты: **38 мемлекет.**
4. 1915 жылы мамырда І дүниежүзілік соғыс ауыртпалығына қарсы алғашқы ереуіл өткен жер: **Екібастұз**
5. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдары Қазақстанның жағдайына тән емес: **тауарлары арзандады**
6. Қазақстанда құрылған қоныстандыру басқармаларының мақсаты: **Қазақтардың «артық жерлерін анықтау**
7. Бір немесе бірнеше елдің басқа бір елдің ішкі істеріне зорлықпен қол сұғуы: **интервенция**
8. «Қазақ» газетінде басылған «Тағы соғыс» мақаласының авторы: **Ә.Бөкейханов.**
9. 1893-1905 жылдары қазақтардан тартып алынған жердің көлемі: **4 млн десятина.**
10. 1906-1912 жылдары қазақтардан тартып алынған жердің көлемі: **17 млн десятина.**
11. XX ғ. басында Қазақстан аумағында казак әскерлері иемденген жердің көлемі: **15,6 млн. га**
12. 1917 жылға қарай Қазақстанда қазақтардан тартып алынған жердің көлемі: **45 миллионнан астам десятина.**
13. 1907-1912 жылдары Қазақстанға елдің суропалық бөлігінен қоныстандырылған адамдардың саны: **2млн 400мың**
14. 1913 жылдың өзінде «Қазақ ұлтының өмір сүруінің өзі проблемаға айналды»-деп жазған: **А.Байтұрсынов**
15. 1916 жылғы оқиғалар қарсаңында Қазақстанда енгізілген салық түрі: **Әр үйден алынатын соғыс салығы**
16. «Егер мемлекет мүддесі қырғыздарды құрбан етуді талап етсе, әрине, бұған қарсы шығудың керегі жоқ»-деп жазған басылым: **«Санкт-Петербургские ведомости» газеті**
17. XX ғ. басында патша үкіметінің Қазақстанда жүргізген саясатының ішінен қатесі: **Жеке меншікті жойды**
18. 1916 жылы 19-43 жас аралығындағы еңбекке жарамды барлық адамдарды қара жұмысқа алу туралы жарлық шықты: **1916 жылы 25 маусымда.**
19. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліске желеу болған себеп: **19- дан 43 жасқа дейінгі адамдарды қара жұмысқа алу туралы патша жарлығы.**
20. 1916 жылғы 25- маусымдағы патша жарлығы бойынша қара жұмысқа Түркістан мен Дала өлкесінен алу көзделген адам саны: **500мың**
21. 1916 жылғы патша жарлығына байланысты «...жұрт сендей соғылды, түнде ұйқыдан, күндіз күлкіден айрылды»-деп жазды: **М.Дулатұлы**
22. М. Дулатов «Жұрт сендей соғылды, түнде ұйқыдан, күндіз күлкіден айырылды» деп айтуына себеп болған: **1916 жылғы патша жарлығы**
23. 1916 жылы 20 шілдеде А.Куропаткин генерал губернаторы болып тағайындалған өлке: **Түркістан.**
24. 1916 жылғы 23-тамыздағы үстем тап өкілдерін қара жұмысқа алудан босату туралы жарлық шығарған генерал-губернатор: **А.Куропаткин.**
25. 1916 жылы 23 тамызда қара жұмыстан босатылатындар туралы құпия бұйрық шығарған генерал-губернатор: **А.Куропаткин.**

26. Түркістан генерал -губернатор Курапаткиннің құпия бұйрығы қашан шықты: **1916 жылы 23 тамыз**
27. «Кедейлердің ауру балалары жұмысқа жарамды деп танылды, ал бай балалары дені сау және тепсе темір үзетін болса да, әскери алқалардың төрағасы мен мүшелеріне көп пара бергендіктен, үйлеріне қайтарылды» деп жазған кедей шаруалар: **Қостанай уезі,Мендіқара болысының кедей-шаруалары**
28. Орта Азия мен Қазақстанды қамтыған ұлт-азаттық қозғалыс басталған жыл: **1916ж**
29. XX ғасырда Ресей патша өкіметіне қарсы шыққан көтеріліс: **1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс**
30. 1916- жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың басты қозғаушы күші: **Халық бұқарасы.**
31. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың идеясы: **Империализмге, отаршылдыққа қарсы**
32. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліске қатысы жоқ: **Алаш партиясының құрылуы**
33. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің негізгі сипаты: **Отаршылдыққа қарсы**
34. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің негізгі әлеуметтік- экономикалық және саяси себептері: **жерді тартып алу, салықтардың көбеюі, ұлт араздығын қоздыру,еңбекшілерді аяусыз қанау**
35. 1916 жылғы қазандағы Үндеу хатында «Тыңдаңыздар, қан төкпеңіздер, қарсыласпаңыздар», - деп жазды: **Байтұрсынов, Бөкейханов, Дулатов.**
36. Қара жұмысқа алу туралы патша жарлығын орындауға шақырған зиялылар өкілі: **Бөкейханов, Байтұрсынов,Дулатов**
37. «Бірі-барса, алынған жігіттер қазаға, бейнетке аз ұшырайды, екіншісі-бармай қарсылық қылса, елге зор бүліншілік келеді...»деген үндеуге қол қойғандар: **Дулатов, Бөкейханов, Байтұрсынов,**
38. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалысқа қатысқан халықтың ең бірінші жасаған іс-әрекеті: **Отарлауға дейінгі басқару жүйесін қалпына келтірді**
39. 1916 ж. Қазақстандағы ұлт-азаттық көтеріліс кезіндегі сарбаздардың қолбасшысы: **сардарбек**
40. Ырғыз, Торғай уездерінде дала ақсүйектерінің хан сайлаған өкілдерінің саны: **9.**
41. 1916 жылы Қарашақ болысының ханы болып сайланған: **Оспан Шонов**
42. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс кезіндегі Шерубай-Нұра болысының ханы болып сайланған: **Нұрлан Қияшов**
43. Верный уездінің Жайымтал болысының ханы болып сайланды: **Б.Әшекеев.**
44. Бекболат Әшекеев пен Жәмеңке Мәмбетов: **1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс басшылары**
45. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің жетекшілері: **А.Иманов,Ұ. Саурықов, Ж.Мәмбетов**
46. 1916 жылы Жайымтал (Жайылмыс) болысының көтерілісшілері соғысқан отряд: **Базилевичтің**
47. 1916 жылы Жетісуда болған көтеріліске қатысты шайқастар өткен жерлер: **Қарқара, Верный, Лепсі**
48. 1916 жылғы көтерілісшілерге Ж.Мәмбетов пен Ұ. Саурықов басшылық жасаған жер: **Қарқара аймағы**
49. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың Қарқарадағы жетекшілерінің бірі: **Ж.Мәмбетов пен Ұ.Саурықов**
50. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың революцияның-демократияшыл зиялыларының бірі: **Ә.Майкөтов, Т.Рысқұлов, Т.Бокин, С.Сейфуллин**
51. Ақтөбе жерінде көтерілісті басқарған: **Ә. Майкөтов**
52. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің ірі орталықтары: **Торғай және Жетісу**
53. 1916жылғы ұлт-азаттық көтеріліс кезіндегі Верный уезіндегі қозғалыс басшылары: **Б.Әшекеев,Т.Бокин**
54. 1916жылғы ұлт-азаттық көтеріліс кезіндегі Жетісудағы қозғалыс басшыларының бірі: **Б.Әшекеев**
55. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде Жетісу көтерілісшілері күш біріктірді: **Қырғыз, ұйғыр шаруаларымен**
56. 1916 жылғы көтеріліс кезіндегі Жетісудың әскери губернаторы: **М.А.Фольбаум**
57. **Мәтінде берілген оқиға кезеңін анықтаңыз** «Қазақтардың аз адам болса да шоғырлануын бүлік деп санаңдар, ондайды басып-жанышпаңдар, болыстыққа үрей таратып, бүлікшілерді тұтқындандар, далалық сотқа беріңдер, бірден дарға асыңдар... Күдікті деп есептелгендерден кез келгені ұсталса, басқаларға үлгі болу үшін дереу дарға асыңдар»: **1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс**
58. 1916 жылы 10 мыңнан астам қазақ-қырғыз көтерілісшілері басып алған елді мекен: **Тоқмақ**
59. 1916 жылы патша режиміне күреске бел байлағандардың ірі ошағы болған өңірі: **Қарқара**
60. 1916 жылы тамызда 5 мыңнан астам көтерілісшілер жазалаушы отрядын талқандап, басып алған жәрмеңке: **Қарқара**
61. 1916 жылы Қарқара жәрмеңкесін қоршаған көтерілісшілер саны: **5 мың**
62. 1916 ж. көтерісшілер Жетісуда қоршаған жәрмеңке: **Қарқара**
63. 1916 жылғы көтеріліс барысында Жетісуда көтеріліс жасаған ауылдардың Қытайға ауып кетуге мәжбүр болған халық саны: **238 мың.**
64. 1916 жылғы ұлт-азаттыққозғалысқа қатысқандарды жазалау кезінде 347 адам атылған өңір: **Түркістан өлкесінде**
65. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде Түркістан өлкесінде атылған адам саны: **347 адам**
66. Түркістан өлкесінен 1916 жылғы көтеріліске қатысып жер аударылған адамдар саны:**168**
67. 1916 жылы көтеріліске қатысқан теміржол жұмысшылары: **Орынбор-Ташкент**
68. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің ең ұйымдасқан, табанды қарсылық көрсеткен, халық көп қатысқан орталығы: **Торғай облысы**
69. 1916 жылғы Торғайдағы ұлт-азаттық көтерілістің ерекшеліктеріне сәйкес келмейтінін анықтаңыз: **Ұрыс жүргізудің өзіндік тактикасының болмауы**

70. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде Торғай уезіндегі қыпшақ руының көтеріліске шыққан қазақтары хан етіп сайлады: **Ә.Жанбосынов**.
71. Әбдіғаппар Жанбосынов бастаған көтерілістің қамтыған уезі: **Торғай**
72. Торғайдағы көтерілісшілердің сардарбегі: **Амангелді Имановты**.
73. Торғайдағы көтеріліс сардарбегі Амангелді Имановтың серігі, мерген: **Кейкі батыр**.
74. 1916 жылы Торғайда болған көтеріліс ерекшеленді: **Бір орталыққа бағындырылған басқарудың тәртіпке келтірілген жүйесімен**.
75. Торғайды 15 мың көтерілісшісімен қоршаған сардарбек: **А.Иманов**.
76. Амангелді бастаған 15 мың көтерілісші қоршаған қала: **Торғай**
77. А.Иманов басқарған көтерілісшілер саны 50 мыңға жеткен мерзім: **1916 ж. қараша**
78. А.Иманов басқарған көтерілісшілер мен жазалаушы отряд арасында ірі шайқастар болған өңірлер: **Батпаққара, Доғал Үрпек**
79. 1916 жылы Торғайда болған көтеріліске қатысты шайқастар өткен жерлер: **Доғал-Үрпек, Батпаққара, Аққұм**
80. А.Иманов басқарған көтерілісшілердің жазалаушы отрядтармен соңғы шайқасы өткен жер: **Доғал Үрпек**
81. Доғал Үрпекте жазалаушы отрядтармен шегіне отырып ұрыс жүргізген Амангелді сарбаздарының саны: **40**
82. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің орталығы Торғай облысында патша өкіметі жазалаған адамдардың саны: **3000-ға жуық**
83. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде және жазалау нәтижесінде Қазақстан жеріндегі қазақтардың саны кеміді: **Жарты миллионға жуық**.
84. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде көтерілісшілердің шабуылына ұшыраған Жетісу өңіріне қоныстанушылар елді мекен: **94 елді мекен**
85. Патша үкіметі Боралдай асуында жұрт алдында дарға асқан көтеріліс басшысы: **Б.Әшекеев**.
86. Абақтыда 12 серігімен азапталып өлтірілген 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының бірі: **Ж.Мәмбетов**
87. Торғайда көтерілісшілерді соғыс шеберлігіне үйретіп,өзі де шайқастардың бірінде қаза тапқан: **Н. Кротов**
88. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың Қарқара ошағын ұйымдастырушылардың бірі: **Е.Курев**
89. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде көтерілісшілер жағында шайқасқан кәсіпкердің қызы: **София Вербицкая**
90. IV Мемлекеттік Думада жазалаушыларды әшкерелеп, патша үкіметі мен Түркістан мен Дала өлкесінің отаршыл әкімшілігін сынға алған: **А.Ф.Керенский**
91. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс туралы шығарған Қостанай социал-демократиялық ұйымдарын құрушылардың бірі С.Ужгинның үнқағазы: **«Қарабалықтағы оқиғалар туралы сөз»**
92. «Қазақ-қырғыз осы көтерілісте көп адамын өлтіріп, шаруасын күйзелтсе де, келешекке қандай ел екенін білдірді» деп жазған: **Ә.Бөкейханов**

(Қазақстандағы 1917 жылғы Ақпан, Қазан төңкерістері)

1. Ресейде Ақпан буржуазиялық-демократиялық революция болды: **1917ж. 27 ақпан**
2. Ресейде монархиялық билік жойылды: **1917ж. ақпан**
3. 1917 жылғы 27-ақпанда Ресейде болған революцияның сипаты: **Буржуазиялық-демократиялық**.
4. Ақпан революциясы кезінде болған оқиға: **Монархиялық билік құлады**
5. 1917 жылғыақпан төңкерісі нәтижесінде: **Монархия құлатылды,Елде қосөкіметорнады,Уақытша үкімет орнады**
6. Ресейде монархиялық жүйені құлаты: **1917ж. Ақпан буржуазиялық –демократиялық революциясы**
7. Қазақстанда Қос өкімет орнады: **Ақпан төңкерісінен кейін**
8. Ақпан буржуазиялық-демократиялық революциясының барысында орнаған қос өкіметке енді: **Уақытша үкімет және жұмысшы, солдат және шаруа депутаттарының кеңесі**.
9. Уақытша үкімет пен Кеңестер қатар билікке келді: **Ақпан төңкерісінен кейін**
10. Облыстық және уездік комитеттер құрылды: **Ақпан революциясынан кейін**
11. Уақытша үкімет және жұмысшы, солдат және шаруа депутаттарының кеңесі құрылды: **Ақпан буржуазиялық демократиялық революциясынан кейін**
12. Уақытша үкіметтің құрылуы жөніндегі хабарға қазақ демократиялық қоғамының көзқарасы: **қуанышпен қарсы алды**
13. Ақпан революциясының ұлт саясатындағы ұстанымы: **бостандықты, тендікті қолдайтынын мәлімдеу**
14. Буржуазиялық революцияның мақсаты: **феодалдық сарқыншақтарды жою**
15. Қазақстанда ұлттық саяси партиялар мен ағымдардың жұмысы жанданды: **Ақпан төңкерісінен кейін**
16. 1917-20 жж. Қазақстандағы саяси қозғалыстар: **Алаш. Эсер. Кадет**.
17. 1917 жылғы ақпан төңкерісінен кейін Қазақстанның солтүстік батыс облыстарында кадеттер ұйымы өз газетін шығарып тұрды: **«Свободная речь»**
18. XX ғасырдың басында қазақ халқының ұлттық санасын оятушы, отаршылдыққа қарсы күреске дем беруші, бұрын кадет партиясы Орталық Комитетінің мүшесі болған: **Ә.Бөкейханов**.
19. Әлихан Бөкейханов өмір сүрген жылдар:**1866-1937 жж.**

20. XX ғасырдың басында азаттық үшін күрескен ұлт қайраткерлері: **Ә.Бөкейханов, А.Байтұрсынов**
21. Қазақ қоғамын эволюциялық жолмен дамытуды жақтаған: **Ә.Бөкейханов, Ш.Қосшығұлов, М.Тынышбаев, Б.Қаратаев, т.б.**
22. XXғ. басындағы Қазақ халқының ұлттық-демократиялық қозғалысының көшбасшысы, ғалым, публицист: **Ә.Бөкейханов**
23. «Ресей халықтары үшін Туысқандық, Теңдік және Бостандық күні туды» деп жазған: **Ә.Бөкейханов**
24. Ә.Бөкейханов «Ресей халықтары үшін Туысқандық, Теңдік және Бостандық күні туды» деп сәлем жолдады: **Минскіден**
25. А.Байтұрсынұлының мақаласы: **«Төңкеріс және қазақтар»**
26. Уақытша үкіметтің Қазақстандағы комиссарлары: **Ә.Бөкейханов, М.Тынышбаев, М.Шоқай**
27. Жұмысшы және солдат депутаттарының Кеңестері құрылды: **1917 ж. наурыз, сәуір**
28. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліске қатысқандарға кешірім жасау жөніндегі Жарлық шықты: **1917ж. 7 наурыз**
29. Уақытша үкіметтің Ресей жерінде ұлттық келісім орнатуға бағытталған шешімінің бірі: **1917 жылғы 20-наурыздағы азаматтардың дін ұстануына немесе ұлтқа жататындығына байланысты құқықтарын шектеудің күшін жою туралы шешім.**
30. Империялық саясатты қайта қарау жағдайындағы Уақытша үкімет шаралары: **«Қара жұмысқа» алған жұмысшыларды қайтару**
31. Уақытша үкімет жүргізген саясаттың ішінен қатесін табыңыз: **Геноцид саясатын күшейтті**
32. Уақытша үкімет жүргізген саясаттың жағымсыз жақтары: **Отарлық басқару аппараты сақталды**
33. 1917ж тыл жұмысына тартылған жұмысшыларды елге қайтару туралы шешім қабылдады: **Уақытша үкімет**
34. Тыл жұмысынан оралғандар «Қара жұмысшылар одағын » құрған қала: **Верный**
35. Реквизицияланған жұмысшылар» 1917 жылдың шілдесінде Верныйда құрған ұйым: **«Қара жұмысшылар одағы».**
36. Верныйда «Қара жұмысшылар одағы» құрылған жыл: **1917ж.**
37. Тыл жұмыстарына Петропавлдан алынғандар қайтып келген соң құрған ұйым: **«Жас арбакештер одағы».**
38. Тыл жұмысынан оралғандар «Жас арбакештер» одағын құрған қала: **Петропавл**
39. 800 майдангер солдаттар мен «тыл жұмысына» алынған қазақтар «Солдаттардың орыс-мұсылман ұйымын» ұйымдастырды: **Сергиопольде**
40. 1917 жылы «Қазақ жастарының революцияшыл одағы» құрылды: **Әулиеата мен Меркеде**
41. 1917 жылы Әулиеата мен Меркеде құрылған ұйым: **«Қазақ жастарының революцияшыл одағы»**
42. 1917 жылы Әулиеата мен Меркеде құрылған ұйым Қазақ жастарының революцияшыл одағын ұйымдастырған: **Т.Рысқұлов**
43. XX ғасырдың басында «Жас азамат», «Оқушы жастардың демократиялық одағы» атты жастар ұйымдары құрылған қала: **Омбы**
44. 1917 жылы «Демократияшыл оқушы жастардың кеңесі» (Оқушы жастардың демократиялық одағы) құрылған қала: **Омбы**
45. Ақпан революциясынан кейін Омбыда құрылған ұйым: **«Оқушы жастардың демократиялық одағы»**
46. 1917 жылы Петропавлда жұмыс істеген жастар қозғалысы: **«Талап»**
47. 1917жылы «Талап» ұйымы жұмыс істеген қала: **Петропавл**
48. 1917жылы Спасскіде зауытында құрылды: **Жасжүрек**
49. 1917 жылы Ақпан төңкерісінен кейін жастар ұйымдары құрылған қалалар: **Ақмола, Петропавл**
50. Ақпан революциясынан кейін Петропавлда жұмыс істеген жастар қозғалысы: **«Талап», Спасскіде – Жасжүрек, Семейде- «Жанар»**
51. 1917жылы «Жас қазақ» жастар ұйымы жұмыс істеген қала: **Ақмола**
52. Ақпан революциясынан кейін Ақмолада жұмыс істеген жастар қозғалысы: **«Жас қазақ»**
53. 1917 жылы Ақмолада құрылған «Жас қазақ»ұйымын ұйымдастырушы: **С.Сейфуллин**
54. Мұсылмандардың Бүкілресейлік I съезі болған жыл: **1917ж.мамыр**
55. 1917жылы мамырда болған Мұсылмандардың Бүкілресейлік съезінде қызу талқыланған мәселе: **Әйел мәселесі**
56. 1917 жылы көктемде құрылған ұйым: **эсер**
57. 1917 жылы көктемде құрылған эсер ұйымының ұрандары: **«Жер оны өндейтіндерге берілсін!»**
58. Даубай кенішінде ереуіл болды: **1917 ж.мамыр**
59. 1917 жылы Семей облысында ереуіл болған кеніш: **Даубай**
60. 1917 ж. мамырда Даубай кеніші қазақ жұмысшыларының ереуілі өткен облыс: **Семей**
61. 1917 жылы 17 наурызда Ташкентте құрылды: **«Шура - ислами» ұйымы («Ислам кеңесі»)**
62. 1917 жылы құрылған «Шура - ислами» ұйымында белсенді рөл атқарғандар: **М.Шоқай, А.Кари, А.Темірбеков**
63. 1917 жылы құрылған тұңғыш мұсылман партиясы: **Түркістан федералистер партиясы**
64. Түркістан федералистер партиясы құрылды: **1917ж.**
65. 1917 жылы құрылып құрамына мұсылмандарды қабылдамаған үкімет: **Түркістан ХКК**
66. 1917 жылы құрылған ұлттық автономиялар: **Түркістан, Алаш**
67. «Туркестони мухтариаты» құрылды: **1917 ж. қарашада**
68. 1917 жылы 22 қарашада Ферғана хандығының Қоқан қаласында құрылды: **Түркістан автономиясы**
69. 1917жылы қарашаның 22-сінде М.Шоқай ашқан съезд: **Бүкілтүркістандық төтенше IV съезд**

70. «Түркістан автономиясының» орталығы: **Қоқан қаласы**
71. 1917 жылы құрылған Түркістан автономиясының алғашқы басшылары: **М.Тынышпаев, М.Шоқай**
72. Мұстафа Шоқай мен Мұхамеджан Тынышбаев: **Түркістан автономиясының жетекшілері**
73. «Түркістан автономиясында» алғашында министр-төраға және ішкі істер министрі болған: **М.Тынышбаев**
74. 1917 жылы Түркістан автономиясының премьер-министрі болып сайланды: **М.Тынышпаев**
75. «Түркістан автономиясында» министр-төраға және ішкі істер министрі болған М.Тынышпаевты алмастырды: **М.Шоқай**
76. Жалпытүркілік идея ұстанған, саяси қайраткер: **Мұстафа Шоқай**
77. 1890-1941 жж. өмір сүрген саяси қайраткер, Түркістан автономиясының жетекшілерінің бірі: **Мұстафа Шоқай**
78. «Түркістан Автономиясында» мемлекеттік деп танылған дін: **Ислам.**
79. Ислам дінін мемлекеттік дін ретінде жариялаған автономия: **Түркістан**
80. Түркістан автономиясының өмір сүрген уақыты: **1917 қараша- 1918 ақпан**
81. 1917ж мұсылмандардың зор манифесті өтті: **Қоқанда**
82. Орынборда Бірінші жалпықазақ съезі шақырылды: **1917 жылы шілдеде**
83. 1917 жылы 21-26 шілде аралығында жалпықазақ съезі өткен қала: **Орынбор.**
84. 1917 жылы 21-26 шілде аралығында Орынборда өткен жалпықазақ съезінде қаралған мәселе: **Алаш партиясын құру**
85. XX ғ.басында Қазақстанда қызмет еткен либералдық-демократиялық партия: **«Алаш»**
86. 1917 жылы шілде айында Орынборда болған Жалпықазақ съезінде Алаш партиясы қойған талап: **Қазақтардың ұлттық автономия алуы**
87. «Алаш» партиясын құру жөнінде шешім қабылданған съезд: **1917 ж. шілде, I Жалпықазақ съезі**
88. 1917 ж. шілдеде Алаш партиясы құрылған қала: **Орынбор**
89. 1917 жылғы 21-26 шілдеде Орынбор қаласындағы Жалпықазақ съезінде қаралған мәселе: **«Қазақ облыстарының автономиясын алу»**
90. 1917 жылы Орынборда желтоқсанда өткен Жалпықазақ съезінде құрылды: **Алашорда Уақытша Халық Кеңесі**
91. XX ғасырдың басында қазақ елінің азаттығы үшін күрескен партия: **Алаш**
92. Алашорда үкіметінің құрылған жылы: **1917ж.**
93. Бүкілресейлік мұсылман съезі мен Орынбордағы I жалпықазақ съезі өтті: **1917ж.**
94. 1917 жылы Орынборда жалпықазақ съезі өткен мерзім: **шілде, желтоқсан**
95. II жалпықазақ съезі болған мерзім: **1917 ж. желтоқсан**
96. Ә.Бөкейханов, А.Байтұрсынов сияқты қазақ зиялылары ұстанған бағыт: **Либерал-демократиялық**
97. «Алашорда үкіметінде» төраға болып сайланды: **Ә.Бөкейханов.**
98. Алашорданың уақытша орналасқан жері: **Семей**
99. Алашорда автономиясының орталығы болып жарияланған қала: **Семей**
100. Алаш партиясы бағдарламасындағы бөлім саны: **10**
101. «Қазақ» газетінде 10 бөлімнен тұратын бағдарлама жобасын жариялаған партия: **«Алаш»**
102. «Қазақ» газетінде «Алаш» партиясы бағдарламасының жобасы жарық көрді: **1917 жылы 21 қараша**
103. Алашорда үкіметі мүшелерінің саны: **25 адам**
104. Алашорда үкіметі мүшелерінің басқа ұлттарға берілген орын саны: **10 орын**
105. Алаш партиясы бағдарламасының жобасы жарияланды: **«Қазақ» газетінде**
106. 1917 ж. көктемде Семей облыстық съезі Жалпықазақ съезіне ұсынды: **Қазақ автономиясын құруды**
107. 1917 жылдың қарашасы мен 1918 жылдың қаңтары аралығында өткен сайлауда қазақ еңбекшілерінің басым көпшілігі осы партияны қолдайтынын көрсетті: **Алаш партиясы**
108. 1905 жылдан бастап бой көрсеткен алаш қозғалысының қайта жанданған уақыты: **Ақпан революциясынан кейін**
109. 1917 жылы қазақ халқының дамуының балама жобасын ұсынған партия: **Алаш партиясы**
110. Алаш партиясы құрылған уақыт: **Ақпан революциясы мен Қазан революциясы аралығындағы кезеңде**
111. 1917 жылы Жетісу губерниясында «Алаш» партиясына дауыс берген сайлаушылардың үлесі: **57,5 %**
112. 1917 жылы «Алаш» партиясына Семей уезінде дауыс берген сайлаушылардың үлесі: **85,6 %**
113. 1917 жылы Торғай, Орал губернияларында «Алаш» партиясына дауыс берген сайлаушылардың үлесі: **75 %**
114. Алаш қозғалысының белсенді қайраткерлері: **Ә.Бөкейханов, А.Байтұрсынов**
115. Алаш зиялыларының бірі: **Ж.Аймауытов**
116. Ахмет Байтұрсынов пен Мағжан Жұмабаев: **Алаш партиясының қайраткерлері**
117. «Үш жүз» партиясы саяси аренаға шықты: **1917 жылы**
118. 1917 жылы құрылған Үш жүз қазақ социалистік партиясының төрағасы: **Мұқан Әйтпенов**
119. 1917 жылы Омбыда құрылған «Үш жүз» партиясының құрамына кірген тұлғалар: **М.Айтпенов, К.Тоғысов, Ы.Қабенов**
120. «Үш жүз» партиясының басшылығына осы тұлғаның келуімен саяси бағдары өзгерді: **К.Тоғысовтың**
121. «Үш жүз» партиясының қойған талаптарының бірі: **соғысты бірден тоқтау**
122. Большевиктердің сенімді одақтасы болған: **«Үш жүз» партиясы**
123. 1917 жылы құрылған партиялардың ішінен қатесін тап: **компартия**
124. «Алаш» және «Үш жүз» партияларының ұқсастығы: **1917 жылы негізі қаланды**

125. 1918 жылы «Алаш» партиясына қарсы белсенді күрес жүргізді: **«Үш жүз» партиясы**
126. XX ғ. басында Алаштың «контрреволюциялық автономиясын» сынады: **«Үш жүз» партиясы**
127. 1918 жылы бір-біріне қарсы ақпараттық соғыс ұйымдастырған партиялар: **«Алаш» «Үш жүз»**
128. 1917 жылдың қазан айына дейін үкімет басында болды: **уақытша үкімет**
129. 1917 жылғы Қазан төңкерісінің нәтижесі: **Кеңестер билікке келді**
130. Қазақстанда Кеңес үкіметі орнағаннан кейін болған тарихи оқиға: **«Сауатсыздықты жою» қоғамы құрылды**
131. Қазақстанда кеңестер билігі ең алғаш орнаған қала: **Перовск.**
132. Перовск (Қызылорда) Кеңесі үкімет билігін өз қолына алды: **1917 жыл қазан.**
133. Бөкей Ордасында Кеңестер үкіметі орнады: **1917 ж. желтоқсанда**
134. Кеңес өкіметі бейбіт жолмен жеңіске жеткен өңірлер: **Сырдария облысы, Ақмола облысы, Бөкей Ордасы**
135. Кеңес өкіметі қарулы көтеріліс нәтижесінде орнаған қалалар: **Орал, Семей, Верный, Торғай**
136. Қостанай Кеңестер съезі бүкіл уезде Кеңес өкіметін орнату туралы шешім қабылдады: **1918 жыл қаңтар.**
137. Павлодар Кеңесі өкімет билігін өз қолына алды: **1918 жыл қаңтар.**
138. Оралда Кеңес үкіметі қиын жағдайда орнатылды: **1918 жыл қаңтар.**
139. Семейде үкімет билігі жергілікті Кеңестің қолына көшті: **1918 жыл ақпан.**
140. Жетісу облысының барлық жерінде Кеңес өкіметі жеңді: **1918 жыл наурыз.**
141. 1918 жылы наурыздың 2-сінен 3-не қараған түні Кеңес үкіметі орнады: **Верныйда**
142. Қазақстанда Кеңес өкіметінің орнаған мерзімі: **1917 жыл қазан-1918 жыл наурыз.**
143. Кеңестердің II Бүкілресейлік съезі қабылдаған декреттер: **Бітім туралы, Жер туралы**
144. Кеңес үкіметінің алғашқы қабылдаған декреттері: **Бітім туралы, Жер туралы**
145. Кеңес үкіметінің жүргізген саясатына қатысты ұғымдардың ішінен қатесі: **либерализм**
146. 1918 жылғы наурыздың 21-мен сәуірдің 3-і аралығында Кеңестердің Торғай облыстық I съезі болған қала: **Орынбор**
147. Орынборда Кеңестердің Торғай облыстық I съезі қызыл армия бөлімдерін құру туралы шешім қабылдады: **1918 жыл наурыз, сәуір.**
148. Қазақ депутаттары Кеңестерінің Ақмола уездік съезі Алашорда автономиясын теріске шығарған қарар қабылдады: **1918 жыл наурыз.**
149. 1918 ж. Торғай облыстық Кеңестер съезінің қаулысымен жабылған газеті: **«Қазақ»**
150. Кеңестік тұңғыш ұлттық мемлекет: **Түркістан автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасы**
151. 1918 жылы сәуір айында болған оқиға: **Түркістан АКСР-і жарияланды**
152. Түркістан АКСР-і құрамына кірген облыстар: **Түркістан, Сырдария.**
153. 1918 жылы сәуірде Түркістан өлкесі Кеңестерінің V съезі шешімімен құрылды: **Түркістан автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасы (Түркістан АКСР-і)**
154. 1918 жылы 30 сәуірде жарияланған үкімет: **Түркістан Кеңестік Федерациялық Республикасы**
155. 1918 жылы 30 сәуірде жарияланған Түркістан АКСР-інің астанасы: **Ташкент**
156. Түркістан Кеңестік Федерациялық Республикасы жарияланған мерзім: **1918 жылы 30 сәуір**
157. 1918 жылы сәуірде Ташкентте құрылған Түркістан автономиялық КСР-ң құрамына кірген облыстар: **Жетісу, Сырдария.**
158. 1917-1918 жылдары қазақ, ұйғыр, орыс еңбекшілері арасындағы қатынастарды жақсартуға үлес қосқан қайраткер: **А.Розыбакиев.**
159. 1917 жылы басталған Қазақ АКСР-н құру жөніндегі жұмыстың уақытша тоқтап қалу себебі: **Азамат соғысының басталуы.**
160. 1918 жылы көктемде көтерме-бөлшек сауда жойылып, оның міндеттері азық комитетіне берілген облыстар: **Семей, Ақмола**
161. Кеңес үкіметінің ұсақ және ірі кәсіпорындарды мемлекет қарамағына алу туралы декрет қабылдаған уақыт: **1918 жылы көктемде**

(Азамат соғысы жылдарындағы Қазақстан)

1. Азамат соғысы болған жылдар: **1918-1920 жылдар.**
2. 1918-1920 жылдардың аралығында болған оқиға: **Азамат соғысы мен шетелдік интервенция**
3. Азамат соғысы - ол: **Мемлекет ішінде билік үшін ел азаматтарының өзара соғысы.**
4. Азамат соғысында (1918-1920жж.) бүлік шығарған: **чехословак корпусы**
5. Чехословак корпусының бүлігімен байланысты оқиға: **Азамат соғысы**
6. Чехословак корпусы бүлік шығарды: **1918 жылы 25 мамырда**
7. Қазақстанда азамат соғысы басталған мерзім: **1918 ж. мамыр**
8. Азамат соғысы кезінде қалыптасқан экономикалық және саяси жүйе: **Әскери коммунизм**
9. Әскери коммунизм саясаты қабылданды: **Азамат соғысы кезінде**
10. Азамат соғысының алғашқы ошағы пайда болды: **Орынборда**
11. 1918 жылы шілдеде атаман А.Дутов басып алған қала: **Орынбор.**

12. 1918 жылғы шілдеде Орынборды басып алған: **атаман А.Дутов**
13. 1918 жылы Алаш партиясы одақ құрды: **А.Дутовпен**
14. 1918 жылы жаз айларында Қазақстанды Ресеймен байланыстыратын темір жолды кесіп тастаған әскери қолбасшы: **Дутов**
15. Орынбор, Орал, Жетісуда соғыстың алғашқы ошақтары пайда болуына себеп болған оқиға: **Азамат соғысы**
16. 1918-1920 жылдары азамат соғысында большевиктерге қарсы шыққан топ: **Ақтар.**
17. Азамат соғысы жылдарында ақгвардияшылармен бір топта болды: **Алашорда.**
18. 1917 жылы Кеңес үкіметіне қарсы біріккен күштер: **Ақгвардияшылар мен Алашорда.**
19. 1917 жылы большевиктерге қарсы біріккен күштер: **Ақ гвардияшылар, меньшевиктер**
20. Омбы қаласында құрылған Уақытша сібірлік ақ гвардияшыл үкіметті басқарды: **адмирал Колчак**
21. 1918 жылдың мамыр-маусымында Қазақстанның солтүстігінде билікке келген: **«Сібір үкіметі»**
22. Азамат соғысы басталған кезде ақгвардияшыларға көмек ретінде Иран мен Каспий өңіріне енген әскер: **Ағылшын әскерлері.**
23. Азамат соғысы жылдарында Солтүстік Жетісуда ерекше қаталдық көрсеткен атаман: **Б.Анненков.**
24. Азамат соғысы жылдарында Түркістан мен Қазақстанда құрылған әскери бөлімдер: **«Мұсылман бөлімдері»**
25. Азамат соғысы жылдарында жергілікті халықтан құрылған әскери бөлімдер атауы: **«Мұсылман бөлімдері»**
26. Түркістанда байырғы халықты әскерге тұңғыш рет күшпен жинау жарияланған жыл: **1920жылы**
27. 1920 жылға қарай Қазақ Әскери Комиссариаты Бөкей Ордасында, Орал мен Торғайда құрған әскери бөлімшелер саны: **37.**
28. Азамат соғысы жылдары Дала өлкесінің төтенше комиссары: **Ә.Жангелдин**
29. Ақтөбе майданына қару-жарақ жеткізген экспедицияны басқарды: **Ә.Жангелдин**
30. 1920 жылдары Торғай уезінің әскери комиссары: **А.Иманов**
31. 1920 жылдары қазақ атты әскер бригадасы саяси бөлімінің меңгерушісі: **Б.Қаратаев**
32. 1919 жылы қаңтарда Қызыл Армия азат еткен қалалар: **Орынбор мен Орал**
33. Қызыл Армия Орынбор мен Оралды азат етті: **1919 жылы қаңтарда**
34. Азамат соғысы жылдарында Кеңарал болысында партизан жұмысын ұйымдастырушы, 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалысқа қатысқан тұлға: **Ө.Ыбыраев.**
35. Азамат соғысы жылдарында Ой болысында партизан жұмысын ұйымдастырушы: **Кәкімжан Саркин**
36. Солтүстік Жетісуда Кеңес өкіметін орнатуда үлкен рөл атқарған қорғаныс: **Черкасск қорғанысы**
37. 1919 жылы Шығыс майданының Оңтүстік тобын басқарған: **М.Фрунзе**
38. 1919 жылы М.Фрунзе басқарды: **Шығыс майданның Оңтүстік тобын**
39. Азамат соғысы жылдарында Шығыс майданының 5- армия қолбасшысы: **М. Тухачевский**
40. 1920 жылғы қаңтардың 5-інде Түркістан майданының әскерлері азат еткен қала: **Атырау**
41. 1920жылы 5 қаңтарда Түркістан майданының әскерлері Атырауды алуға байланысты жойылған майдан: **Орал майданы**
42. Азамат соғысы жылдары Қазақстанда жойылған майдандар: **Орал, Ақтөбе, Жетісу**
43. Азамат соғысының барысында Қазақстан тарихында ерекше орын алған қорғаныс: **Черкасск**
44. Черкасск қорғанысы мен Алтайдың «Тау қырандары партизан» отрядтары ерлікпен шайқасты: **Азамат соғысы жылдарында**
45. Азамат соғысы жылдарында Тарбағатай мен Алтайда құрылған партизан отряды: **«Тау қырандары»**
46. Азамат соғысы жылдарында «Тау қырандары» партизан отряды құрылды: **Тарбағатай мен Алтайда**
47. Азамат соғысы жылдары Орал мен Орынборды ерлікпен қорғаған әскери бөлім: **25-Чапаев дивизиясы**
48. Азамат соғысы жылдары ақ гвардияшылармен ұрыс қимылдарын жүргізген дивизия: **22 және 25-Чапаев дивизиясы**
1920 жылы наурызда Семей облысының солтүстігінің ақгвардияшылардан азат етілуі нәтижесінде жойылған майдан: **Жетісу майданы.**
49. 1920 жылы Семейде құлатылған өкімет: **Колчак**
50. 1920 жылы Семейде Колчак өкіметі құлатылып, оның орнына құрылды: **Әскери-революциялық комитет**
51. Солтүстік Жетісу майданы жойылды: **1920 жылы наурызда**
52. 1918-1920 жылдардағы Азамат соғысының соңғы майданы: **Жетісу**
53. Азамат соғысының кескілескен қырғынында қанша адам қаза тапты: **8 млн.**
54. Орал-Ембі мұнай ауданын Орталық Ресеймен байланыстыруы тиіс болған теміржол: **Александров Гай -Ембі**
55. Кеңес үкіметі Александров Гай -Ембі теміржолын салуға шешім қабылдады: **1919 ж. желтоқсан**
56. 1919 жылы салуға шешім қабылданған Александров Гай -Ембі теміржолы байланыстыруға тиіс болды: **Орал-Ембі мұнай ауданын Орталық Ресеймен**
57. 1918-1920 жылдары кеңес мемлекетінде жалпыға бірдей еңбек міндеткерлігі енгізілді: **«Әскери коммунизм» саясаты кезінде**
58. Азамат соғысы кезінде қалыптасқан экономикалық және саяси жүйе: **Әскери коммунизм**
59. Азамат соғысы кезінде зорлыққа негізделген азық-түлік саясаты: **«Әскери коммунизм»**

60. «Әскери коммунизм» деп аталатын экономикалық және саяси жүйе қалыптасқан мерзім: **Азамат соғысы жылдары**
61. Азамат соғысына қатысты термин: **Әскери коммунизм**
62. «Әскери коммунизм» саясатының көріністері: **Жергілікті бюджеттерді жою, ұсақ және майдагерлік өнеркәсіпті мемлекет меншігіне алу, өнімдей айырбас-бөлу жүйесі жүзеге асырылды**
63. Әскери коммунизм саясатының көріністері: **Азық - түлік салғырты, өнеркәсіпті национализациялау, дүние - мүлікті тәркілеу, кулактармен күрес, жалпыға бірдей еңбек міндеткерлігі енгізілді**
64. Әскери коммунизм саясатының салдарына жатпайды: **Жаңа экономикалық саясат жойылды**
65. Азамат соғысы жылдары экономикалық саясатты жүргізудің әдістері: **реквизициялау**
66. Астық дайындау мен бөлу барысында азық салғырты енгізілді: **1919 жылы қаңтар**
67. Азамат соғысы жылдарында бір өзі ғана мемлекетке 6 млн. пұтқа жуық астық тапсырды: **Қостанай уезі, Ақмола, Семей облыстары.**
68. 1918 жылы қаңтар-наурыз айларында 6 млн. пұт астық жіберілді: **Петроградқа**
69. 1920-1921 жылдары қазақ өлкесіндегі еңбек армиясының қатарында болған адамдардың саны: **6 мыңға жуық.**
70. Әскери коммунизмге қарсы толқулар болған уездер: **Петропавл, Ақмола, Орал**
71. 1913 жылмен салыстырғанда Қазақстанда 4 есе қысқарған өндіріс: **мұнай өндіру**
72. 1913 жылмен салыстырғанда Қазақстанда 5 есе қысқарған өндіріс: **көмір өндіру**
73. Империалистік соғыс пен Азамат соғысы кезінде Қарағанды көмірін өндіру қысқарды: **5 есе**
74. Империалистік соғыс пен Азамат соғысы кезінде мұнай өндіру қысқарды: **4 есе**
75. 1921 соғыс жылдарындағы экономикалық саясатқа қарсы толқу өткен губерниялар: **Ақмола, Орал, Семей**
76. 1919 жылы «Төңкеріс және қазақтар» деген мақала жазған қазақ зиялысы: **А.Байтұрсынов**
77. «Алашорда» үкіметін ақтау жөніндегі қаулы шыққан мерзім: **1919 жылы 4 сәуір**
78. Алаш партиясына кешірім жариялады: **Бүкілресейлік Орталық Атқару комитеті**
79. Азамат соғысы барысында Қазақстанда 1919 жылы құрылды: **Қазревком**
80. 1919 жылы қазақ өлкесіндегі жоғарғы әскери-азаматтық басқарма: **Қазревком**
81. Қазақ өлкесін басқару жөніндегі революциялық комитеті құрылды: **1919 жылы 10-шілде.**
82. Қазревком қызмет етті: 1919-1920 жж. Қазревком қызмет етті: **15 ай**
83. Азамат соғысы барысында құрылған Қырғыз (Қазақ) өлкелік революциялық Комитетінің төрағасы: **С. Пестковский.**
84. 1919 жылдан Қазревкомның төрағасы болған: **С.Пестковский**
85. Қазревком құрамында болғандар: **Байтұрсынов, Жангелдин, Қаратаев.**
86. Қазақ Революциялық Комитетінің органы болған баспасөз: **«Ұшқын» газеті.**
87. Қаз Ревкомның ең негізгі міндеттерінің бірі: **Өлкеде мемлекеттік құрылыс үшін жағдай жасау**
88. Қазақстанда алғашқы коммунистік сенбілік өткізілген қала: **Орал**
89. Алашорда» үкіметі таратылды: **1920 жылы 9- наурыз.**
90. Қазревком «Алашорда» үкіметін жою туралы бұйрық шығарды: **1920 жылы 9 наурыз**
91. Қазақстанда 1917-1918 жылдары құрылмаған үкімет атауы: **Қазақ АКСР-і**
92. Қазақ АКСР-н құру туралы декрет шықты: **1920 жылы 26-тамыз.**
93. Қазақ Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасы жарияланды: **1920 жылы 4 қазан**
94. Қазақ АКСР-і құрылды: **1920 жылы қазанда**
95. Қазақ АКСР-нің құрамындағы Сырдария облысына кірген уездердің ішінен артығын анықтаңыз: **Павлодар**
96. 1920 жылы 4 қазанда Орынборда өткен саяси оқиға: **Қазақ АКСР-і Кеңестерінің құрылтай съезі**
97. Орынборда Қазақ АКСР-і Кеңестерінің құрылтай съезі болған мерзім: **1920 жылы 4-12 қазан**
98. 1920 жылы 4 қазанда қазақ кеңестік мемлекеттілігін құрудың негізгі қағидалары анықталған құжат: **Қазақ АКСР еңбекшілері құқықтарының Декларациясы**
99. Қазақ Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасы жарияланды: **Орынбор қаласында.**
100. Қазақ АКСР-нің құрылғанын жариялаған құжат: **«Қазақ АКСР-нің құрылуы жөніндегі» декрет**
101. 1920 жылы құрылған Қырғыз (Қазақ) Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасының жоғарғы органдары: **Орталық Атқару Комитеті мен Халық Комиссарлар Кеңесі**
102. 1920 жылы құрылған Қазақ АКСР Орталық Атқару Комитетінің алғашқы төрағасы: **С.Мендешев.**
103. Қазақ АКСР Халық Комиссарлары Кеңесінің төрағасы: **В. Радус-Зенькович**
104. 1920 жылы қазанда Қырғыз (қазақ) АКСР-і Кеңестерінің құрылтай съезі өткен қала: **Орынбор**
105. Қазақ АКСР-нің тұңғыш астанасы: **Орынбор**
106. Орынбор қаласы Қазақ АКСР-нің астанасы болды: **1920-1924 жылдары**
107. Қазақстанның батысы мен солтүстігінде және Батыс Сібірде шекаралық межелеу болған мерзім: **1921 жылы**
108. Түркістан ОАК-нің Төтенше сессиясы Орта Азия республикаларын ұлттық мемлекеттік тұрғыдан межелеу жөнінде қаулы қабылдады: **1924 жылы 16 қыркүйек**
109. А.Байтұрсынов пен М.Сералин өз жазбаларында Қазақстанға қосу қажет деп дәлелдеген аймақ: **Қостанай.**
110. Қостанай аймағын Қазақстан құрамына қосу қажет екенін жан-жақты дәлелдегендер: **А.Байтұрсынов пен М.Сералин**
111. Қазақ жерлерін біріктіруде Қазақстан мүддесін жақтаған тұлға: **В.И.Ленин.**

- 112. Қазақ АКСР-ң жер көлемі: **2,7 млн. шаршы км**
- 113. Қырғыз АКСР-і Қазақ АКСР-і болып өзгертілген мерзім: **1925 ж.**
- 114. 1925 жылы Қазақ АКСР-і кеңестерінің V съезінде қабылданған шешім: **«Қазақ» атауын қалпына келтіру**
- 115. Қызылорда қаласында Қазақ АКСР-і Кеңестерінің V съезі өткен мерзім: **1925 жылы 15-19 сәуір**
- 116. 1926 жылғы Қазақстандағы қазақ халқының үлес салмағы: **61,3%.**
- 117. 1926 жылғы Қазақ АКСР-ң халық саны: **5 миллион 230 мың.**
- 118. Қазақ АКСР-нің 1920-1929 жылдардағы астаналары: **Орынбор, Қызылорда**
- 119. 1925 жылы Қазақ АКСР-нің астанасын Орынбордан көшірілген қала: **Қызылорда**
- 120. 1929 жылы Қазақстан астанасы көшірілген қала: **Алматы**
- 121. Қазақ АКСР астанасы Қызылордадан Алматыға көшірілген жыл: **1929 жыл**
- 122. 1936 жылдан бергі Қазақстан мемлекетінің астаналары болған: **Алматы, Астана**
- 123. Қазақстан астаналары: **Орынбор Қызылорда Алматы**